A.P. isteklerini Ortaya Dökdü:

Özel sektör çok kazansın
A.P.liler nimete konsun
Dış sermaye sömürsün

Bay Nebil Varuy
Bahçekapı Valy Ç. hane Kat 4 No 14

YIL : 1 SAYI : 16
25 KURUŞ
2 Ekim 1964
Cuma
Adres : Ankara Caddesi
No. 54 - İstanbul
Telefon : 27 15 88

EMEKÇİ
haftalık siyasal halk gazetesi

Halkın istekleri ise A.P.nin isteği değil

Adalet Partisi son günlerde bir biri ardına parti kongrelerini yapıyor. Yarının iktidara namzet partisi ola nA.P.'ni nileri sürdüğü isteklere bakıyoruz: halkın istekleri, ihtiyaçları bunlar mı?

(Yazısı 4 üncü sayfada)

Bize Göre

Bu Sefer de Bir oyuna Gelmeyelim

Yazar, bu makalesinde yeni kurulan Sosyal Demokrat Partinin aşağıdan yukarı değil, yukarıdan aşağıya doğru kuruluşuna ve kurucuların niteliğine bakarak halkın dikkat etmesi gereğini belirtiyor ve bilim açısından konuyu inceleyerek halkın gözünü açması lüzumuna işaret ediyor.

Behice BORAN

Epeydir lâfı edilen Sosyal Demokrat parti bu son hafta içinde kuruldu. Kurucuları bir profesör, bir eski umum müdür, bir emekli albay ve çeşitli kollarda üç uzmandan ibaret. Türkiyenin demokratik sosyalizm yolu ile kalkınabileceğini söyliyen kurucular, bu demokrasinin temeli ve gerçekleştiricisi olacak olan emekçi halktan her ne nedense kimseyi aralarına almak gereğini duymamışlar. Anlaşılan onlarınki de yukarıdan aşağıya gerçekleştirmiye çalışacakları bir sosyal demokrasi. Demokrasinin hele demokratik sosyalizmin bu yoldan gerçekleştirildiği dünyada görülmüş şey değil, o da başka.

Türkiye'de bir sol kanadın, bir sosyalist partinin bulunması gerektiğini zaman zaman ileri süren (ama Türkiye İşçi Partisi'nden söz açmamayı kendisine şiar edinen) bir İstanbul gazetesi bu yeni partiyi hemen baş makale konusu yapmış. Bu gazete yazarına göre; demokrasi farklı fikirler arasında bir dengedir ve Türkiye'nin yirmi yıldır siyasî bakımdan huzura ve istikrara varamamasının başlıca sebeplerinden biri de mevcut partilerin bir birinden farklı ideolojileri temsil etmemeleri ve onların karşısında toplumcu fikirleri ifade eden bir partinin bulunmayışıdır.

Toplumcu fikirler ise basında gençlik ve aydınlar arasında ortaya atılmaktadır: bu fikirlerin parlamentoda temsili «hayal kırıklığını» ve «sert tepkileri» ortadan kaldıracaktır.

Neresinden düzeltmiye başlıyalım bunu? Demokrasi bir denge rejimidir, ama fikirler arasında değil, sosyal sınıflar arasında bir denge rejimidir, bu bir İdeolojiler köksüz, havada kalmış fikirler değildir, sosyal sınıflara aitir, bu iki.

(Devamı Sayfa 4 de)

Amerikan işyerinde grev hakkı kanun dışı hareketlerle önlendi

Çalışma Bakanlığı Niçin İşçi Yanında Değil?

Köylüye İlgiye Bakın!

Kurulalı bir yılı geçen Köy İşleri Bakanlığına Başkentte en sonra bir yer bulunabilmiştir.

Nüfusumuzun % 70 i sayıları 40.000 i aşan irili ufaklı köyde yaşarken; ilgililerce köy işlerine verilen gerçek önem bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Bakanlı-

(Devamı 3 de)

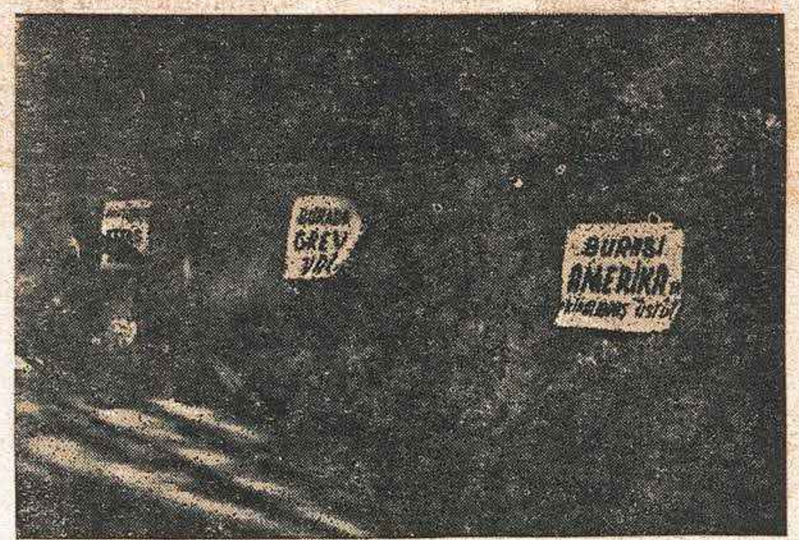
Amerikan üslerindeki Grevin Önlenmesi Sebebi Açıklansın

Amerika Birleşik Devletlerinin Türkiyedeki bazı işyerlerinde Türk işçilerinin greve mecbur kalması, bazı gerçeklerin su yüzüne çıkmasına imkân vermiştir. Hele grevin durdurulması için, grevi yasaklama ve durdurma ile hiç bir ilgisi olmayan bazı makamların çaba göstermesi grev hakkının varlığını ve Türk işçilerinin haklarını hangi makamların koruyabileceği sorusunu ortaya çıkarmıştır. Bu bakımdan Tünatos adlı işçi sendikasının yapmaya mecbur olduğu grevle ilgili olayları dikkatle gözden geçirmek gerekmiştir.

TÜRK KANUNLARININ TANIDIĞI HAKLAR

Toplu sözleşme ve grev kanununa göre bir işyerinde üye çoğunluğunu elinde tutan işçi sendikasının o işyeri

(Devamı Sayfa 4 de)

TÜRK TOPRAĞINI KİRALAYANLAR HESAP VERİN.

Özel Sektörün istekleri Bitmiyor, Halk bıkıyor

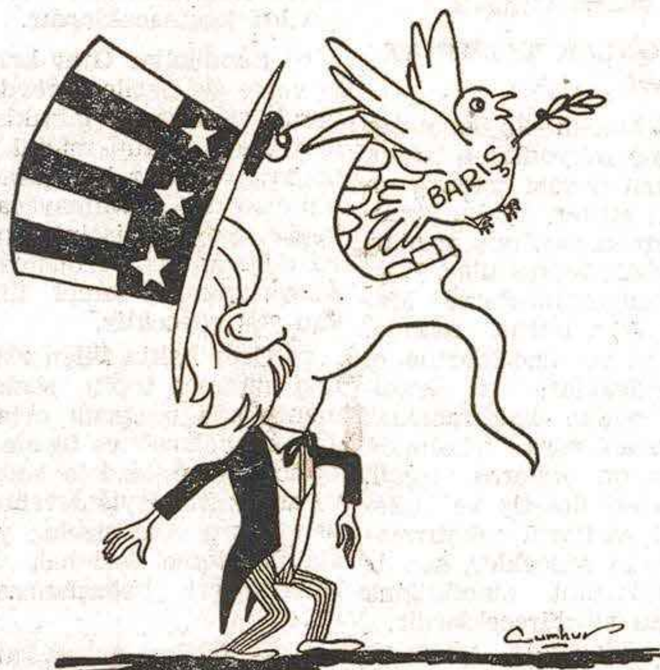
Bütün Amaçları

Bol kredi sağlansın ama, faiz mikdarı boyuna azaltılsın, servetler gizli kalsın, döviz ve vergi kaçırma ile uğraşan malî polis peşlerine düşmesin, sosyal adalet denmesin..

27 Mayıs'tan bu yana A. P. bir Af ve Huzur teranişidir tutturdu. Hâlâ da devam ediyor. Oysa halk ekmek, iş, toprak, eğitim, hastahane, yol, su derdinde. Kimler istiyor bu «huzur»u ve niçin istiyor? Ankara Ticaret Odasının son raporu apaçık bu soruların cevabını.

Bu rapora göre; iktisadî durgunluğun başlıca sebepleri şunlarmış:

(Devamı 3 de)

A.B.D., zencileri ezmesi için Çombeye yardım ediyor.
— Gazeteler —
— AĞZIMLA KUŞ TUTUYORUM, YİNE DE KİMSEYE YARANAMIYORUM....

Eğitim Buhranı Tam Çıkmazda

Üniversite harçları ve yeni öğrencilere üniversitelerde yer bulunamaması günün meselesi olmakta devam ediyor. Gençler Başbakan İnönü'ye kadar baş vurmuşlar, Millî Eğitim Bakanı şimdi bir takım yuvarlak lâflar ediyor:

Harçlar konusunda, «Bu parayı veremiyecek durumda olanları elbette ki zorlamıyacağız» diyor.

Ne yapacaklar yani? Muhtardan bir fakirlik ilmühaberi mi istiyecekler? Yetişmiş, delikanlı bir öğrenciye «sen bu parayı veremiyecek kadar fakirsin» demek, hele bunu «müsbit vesaik»le «tevsik» ettirmek o gencin psikolojisi, morali üzerinde ne tesir yapar? Doğru mudur bu pedagojik bakımdan?

ARANAN ÇARELER

Sonra Bakan: «Yeni yetişenlere de okuma imkânları sağlamak için çareler aranacağını» söylüyor. Bu çarele

(Devamı 3 de)

NE Artık Eksik

Yabancıların Kârlarına bakın

Yabancı sermaye ile kurulan fabrikalar Türkiyede yüzde yüz kâr sağlamakta ve kârlarını yabancı sermayeyi teşvik kanununa göre kolayca yurd dışına çıkarmaktadırlar.

30 Milyon lira sermaye ile kurulan bir yabancı şirketin Türkiyedeki yağ fabrikası on yılda 141 milyon lira kâr sağlamıştır.

2.8 milyon sermaye ile kurulan bir yabancı ilâç fabrikası da on yılda 26 milyon lira kâr elde etmiştir.

Bu kârların çoğu ucuz işçi kullanmak ve aşırı kâr ekleyerek satış suretiyle yoksul halkın parasını toplamakla sağlanmaktadır.

Anayasa haklarını kullanmaya çalışan sendikalara karşı güçlü işverenlerin başvurdukları oyunları anlatan rapor

İşçilerin Ekonomik ve Sosyal Hakkını Amaç Bilen Saldırışlar

KEMAL SÜLKER

Bir kısım işçi sendikaları, Toplu İş Sözleşmesi döneminde büyük işverenlerin çeşitli baskılarına maruz kalmıştır. Bu sendikalar arasında Maden-İş sendikası da bulunmaktadır. Maden-İş, Arçelik Fabrikasında greve mecbur kalmıştır. Grevci işçilere yardım için de emekten yana, Anayasadan yana olanların maddî yardımlarını esirgememelerini istemektedir.

Bu arada Maden-İş Sendikası bir rapor yayınlayarak karşılaştığı durumu ve işverenlerin tutumunu belirtmektedir. İbretle okunması gereken bu rapordan bir bölümü okurlarımıza sunuyoruz.

Türkiye Maden-İş Sendikası, Toplu Sözleşme Döneminde karşılaştığı çeşitli müşkülleri, Çalışma Bakanlığının Tutumunu ve özellikle büyük işverenlerin amaç bildiği işçi haklarını belirten önemli bir rapor yayınladı, bu sütunlarda okuyacağınız yazı, bu raporun bir bölümüdür.

İŞVERENLERİN VE MESS'İN AMAÇLARI :

Büyük İşverenler ve MESS'in baş sorumlusu, izledikleri metodlar, uyguladıkları kararlar, takındıkları tavırlar ve yaptıkları konuşmalarla şu amaçları gütmektedirler:

1 — Anayasada tanınan ekonomik ve sosyal hakların gerçekleşmesini önlemek,

2 — İşçilerin, diledikleri İşçi Sendikasına girmelerini önlemek, işçileri, kendilerine sempatik gelen, kendi isteklerini gerçekleştirmeye hazır, İşçi Sendikası görünüp işveren emellerine hizmet eden sarı Sendikalara bağlı bırakmak, işten atma tehdidi altında işçilere izin ve 15 lira noter parası vererek Maden-İş'ten istifa ettirip, başka Sendikaya kaydettirmek,

3 — Grev hakkını, kullanılmaz hale sokmak,

4 — Sendika temsilciliğini işlemez, ya da Sendika temsilcilerini, işveren emellerine uygun birer baskı unsuru durumuna sokmak, Sendikalar Kanununun öngördüğü fikrî ve ekonomik kalkınmayı kökünden silip süpürmek,

5 — Toplu İş Sözleşmesi hakkını, İşverenin süregeldiği düzeni koruma durumuna düşürmek ve yeni bir hak ve hürriyetler sistemi getirmesini önlemek,

6 — Kanunları, kanunlara dayanarak kurulmuş müesseseleri göstermelik hale düşürmek, demokrasiyi kâğıt üstünde bırakmak, Anayasa ilkelerini işlemezliğe mahkûm edip tarihin akışını durdurmak.

KORKUNÇ AMAÇLAR

Bu amaçların korkunçluğu ortadadır. Bunların gerçekleşmesi, Türk toplumunu en az yüz yıl geriye götürür. Anayasa haklarını savunanları direnme güçlerini göstermeye zorlar, karışıklıklara yol açar ve toplumu bugünden kestirilemeyecek çok ciddi tehlikelerle karşılaştırır. Hürriyeti tadanlardan, belli hakları kullananlardan dolaylı yollarla olsun hürriyeti ve hakları geri almaya kalkanlara ciddi mukavemet göstermek insanların en normal davranışlarıdır. Maden-İş her türlü elverişsiz şartlar içinde bile kanunun tanıdığı hakları ve hürriyetleri kendi gönül rızasıyla işverenlere ve onların Sendikasına vermektense kanun içinde karşı koya koya yok olmayı tercih eder. Ama Maden-İş bilir ki, Atatürk şunu söylemiştir:

«Zafer; Zafer benimdir diyebilenin, muvaffakiyet; muvaffak olacağım diye başlıyanın ve muvaffak oldum diyebilenindir.»

Biz de, işe zafer kazanmak için atıldık, başarı kazanacağız dedik ve başarı kazandık diyebilmek için ile Türk-İş'e durumu anlatmayı yeter bir adım saydık.

İŞVERENLER VE MESS'İN AMAÇLARINI UYGULAMA ÇABALARI :

Büyük İşverenler ve MESS'in baş sorumlusu, Maden-İş'in çökertmek yoluyla amaçlarını gerçekleştirmek için şimdiye kadar şunları yaptılar:

A — İşverenlerin arzularına «evet» demeyi prensip kabul eden Çelik-İş Sendikası başkanını kullanmaya başladılar. «Maden-İş, bizim hazırladığımız metni imzalamazsa, biz Çelik - İş-le sözleşme yapacağız» dediler. Bunu söyledikleri vakit:

a) İşyerindeki işçilerin çok büyük çoğunluğu Maden-İş'in üyesi idi.

b) Sözleşme yapma yetkisi Maden-İşindi.

c) Maden - İş, Sözleşme imzalanmadığı için grev kara vermiş, Sıkı Yönetim vardı ve Grevlere izin verilmiyordu.
du.

Bu durumda «Çelik-İş'le sözleşme imzalayacağız» demek, Kanunları dilediğimiz gibi zorlayacak, tanımayacak ve mutlaka dediğimizi yapacağız anlamına geliyordu.

ARÇELİK'İN TUTUMU

Nitekim Arçelik, bunu yaptı:

1 — İşçileri, Maden-İş'ten istifaya zorladı, bir taraftan para vadetti, öte yandan işten çıkarma ihbarını ileri sürdü.

2 — Çelik - İş'i çağırdı, uzattığı Sözleşme metnine imza koydurdu. Bu Sözleşme ile işçileri kıskıvrak bırakan bir işyeri iç yönetmeliği de uygulanmaya konuldu. Çelik-İş, üyesi çoğunlukta olmadığı halde, çekinmeden, önüne uzatılanı imzaladı. İmzaladığı metin içinde Maden - İş Sendikası deyiminin bulunmasına bile bakmadı.

3 — Mahkeme, Arçelik'in ancak Maden-İş'le Toplu Sözleşme yapabileceğini karara bağladı.

4 — Arçelik, bu defa Çelik-İş toplu sözleşmesini « umumi mukavele » diye ilân etti ve uygulamaya koydu.

B — Çelik-İş Sendikası, işverenlerin buyruklarını, kanunsuzlukları ve muhtemel cezalarını göze alarak, cezaevinde korunacağını bildiği için, tıpa tıp yerine getirdi ve hür Sendikacılığı yok etmeye çalışanlara maşalık yaptı:

1 — Üye giriş beyannamelerini tomar halinde işverene teslim etti, onların aracılığıyla kendine üye kabul etti.

2 — Üyeliğe aldığı işçiler hakkında karar defterine «kabul edildi» şerhini geçirmek için eski tarihli kararların boş bırakılan sayfalarına isimleri doldurdu. Öyle ki, çalıştığı fabrikayı da yazdığı işçileri üyeliğe kabul ettiği tarihte o işçilerin henüz o fabrikaya girmedikleri, boşta oldukları gibi hususların ortaya çıkacağını düşünmedi bile. Bu türlü sahte kararlar Bölge Çalışma Müdürlüğünce tesbit edilmiş ve konu mahkemeye intikal etmiştir.

MİLYONLUK TAZMİNAT DAVASI

C — Maden - İş Sendikası aleyhine milyonlarca liralık tazminat davası açmaya teşebbüs ettiler. Ve bu konuda resmen yazılmış yazılarla tehditte bulundular. Böylece tutturabilirlerse Maden - İş'in bütün malına, eşyasına ve alacaklarına el koyduracaklar, hür Sendikayı ortadan kaldıracaklar ve madenî eşya işkolunda çalışan on binlerce işçiyi, diledikleri ücretle ve diledikleri şartlarla çalıştırmaya devam edecekler, sömürme düzenini alabildiğine şiddetle sürdüreceklerdir.

D — Maden-İş yöneticileri aleyhine «kanunsuz grev» iddiasiyle davalar açtılar. Tutturabilirse, bütün yöneticiler hapse mahkûm edilecek ve Sendikacılık hayatında ellerini eteklerini çekecektir. Böylece boşalan hür sendikacılar yerine kiralanmış, tutsaklar kalacak ve Sendikacılık hayatımız zehirlenecektir. Kirli maşalarla işçilerin Anayasa hakları birer birer yokluğa atılacaktır. Ne insan haysiyetine yaraşır bir hayat özlemi, ne çalışma düzeni ve güvenliği, ne sosyal adalete uygun ücret davası, ne de 8 saatlik işgünü kalacaktır. İşçiler yılın her günü fazla mesaiye bırakılacak, onların düşünme, okuma, gezip görme ve uyarılma vakitlerini silinip süpürülecektir.

GREVİ KULLANMAZ HALE GETİRME ÇABASI

E — Grev hakkını kullanılmaz hale getirmek için kanunsuzlukları göze aldılar ve kanunsuz hareketlerini «kanunî» göstermek için bütün maddî ve fikrî imkânlarını seferber ettiler:

1 — Kanunî grevleri «kanunsuz» göstererek çeşitli yönlerden dava açtılar. Yöneticileri ve işçileri sindirmeye yöneldiler.

2 — Greve katılan işçilerden bir kısmının iş akdini feshettiler. Böylece işçiler arasında ikilik yaratmayı ve işçileri birbiriyle çatışır duruma düşürmeye önem verdiler.

3 — Grev yapan işçilerin yerine, kanuna aykırı olarak yeni işçi aldılar. Böylece grevi bir ekonomik baskı aracı olmaktan çıkardılar. Kendi dayanma güçlerini arttırdılar. Sendikayı, grevcilere yardım yapamayacak ölçüde zayıflatma yoluna başvurdular.

İŞVERENLERİN GAYRETLERİ

4 — Grevleri başarı ile sonuçlandırmak için her çareye başvurdular. Ve şunları gerçekleştirmeye baktılar:

a) Sendikalar grev haklarını kullanmaktan ciddî şekilde kaçınacaklardır.

b) Sendikalar Grev kararı verse de, işçiler grevden yaralı ve zararlı çıktıkları için greve, bütün maddî ve manevî şartlar bir arada bulunsa da, katılmayacaklardır. Böylece işçinin greve düşman hale düşmesi, Anayasanın bir temel ilkesini yok edecektir.

c) Grev hakkı fiilen ortadan kalkınca toplu sözleşmenin ana maksadı ortadan kaybolacak ve uğrunda bunca yıl mücadele edilen ve ancak 27 Mayıs devriminden sonra Anayasada yer alabilen temel işçi hak ve hürriyetleri boğazlanacaktır.

F — İşçileri greve karşı getirmek için lokavt yapacaklarını ileri sürdüler ve ustabaşılardan bir kısmını işçiyi sindirmekle görevlendirdiler.

Dünya OLAYLARI

Siqueiros ve Meksikada Hapsedilen Sendikacılar

Meksika Cumhurbaşkanı, dört yıldır dünya kamu oyunun yaptığı mücadele sonunda, devrimizin en büyük resamlarından Siqueiros'u affetti. Kararnamede «ressamın artistik eserinin yüksek kalitesi ve bu çalışmalarıyla milletine yaptığı büyük hizmetler» den söz edilmektedir.

Meksikada Sosyal Durum

Vaktiyle çok ileri bir sosyal düzeni olan Zapata'ların, Villa'ların memleketi İkinci Dünya Savaşından sonra büyük kapitalin boyunduruğuna girdi, bir yandan Kadillaklar saltanatı, öbür yandan halkın korkunç yoksulluğu aldı yürüdü.

1958 de başlayan öğretmenler grevi şiddetle ezildikten sonra. Sarı sendikaları dinlemeyen demir yolu işçileri grev yaptılar, ölü verdiler ve fakat kazandılar, mücadelede içinden sivrilen yeni liderleri Demetrio Vallejo'yu sendikanın başına getirdiler. 1960 yılında, daha önceki grevde kazanılan hakların bütün demiryolu şebekesine tanınmasını isteyerek greve giden sendika haraketi feci surette bastırıldı.

Grevcileri Destekleyen Ressamı Siqueiros

Grevcileri ve sendikacıları destekleyen Meksika resminin üç büyüklerinden Siqueiroz ve gazeteci Mata faşist kanunlar uygulanarak 8 er yıl hapse mahkûm edildiler. Sendika lideri ise 16 yıl hapis ve 34 bin dolar tazminata mahkûm oldu.

Siqueiros hapisten çıkar çıkmaz tekrar mücadeleye başlamış bulunuyor, yayınladığı bildiride, hapiste çürüyen sendikacılar ve aydınların affına sıra geldi diye haykırıyor.

Sendikacıların Hürriyeti

Siqueiros'un kurtuluşunu sağlayan hareket genişleyecek, ergeç sendikacıları da hürriyete kavuşturacaktır.

Ancak Meksikada emekçilerinin silkinip hürriyetçi geleneklerine dönmelerinden başka kurtuluş yolu kalmamıştır. Af mücadelesi olsa olsa halkı şuurlandırıp harekete geçirmek için bir vasıta olduğu ölçüde olumlu olacaktır.

Yabancı sermayenin boyunduruğu ergeç kırılacak ve demokratik bir düzen kurulacaktır.

Rasih Nuri İLERİ

Dış Ticaretin Devletleştirilmesi

Yazar, dış ticaretin devletleştirilmesi yolundaki görüşleri belirttikten sonra bu isteklerin sonucunu şöyle özetliyor: Devlet eliyle ihracat yapılsa aracı tüccarlar mallarını yüksek değerlerle Devlete satacak ve Devet, pahalıya almış olduğu malları büyük zararlarla dış piyasalara aktaracak. Emekten yan bir iktidar iş başına geçmedikçe bu bozuk düzenin önlenmesi mümkün olamayacaktır.

M. GABBAY

Artan dış ticaret açığı ve azalan ihracatımız karşısında sağdan, soldan feryad sesleri yükselmeğe başladı. Özel Sektöre bağlı bazı çevrelerde, durum böyle devam edip gittiği takdirde devletin dış ticareti ele almasını ve hattâ devletleştirilmesini bile istiyenler vardır. Nitekim, bundan bir kaç ay evvel, sayın Ekrem Alican ihracatımızın devletleştirilmesini istemişti.

Mevcut şartlar altında, yani yurdumuzun toplumsal ve ekonomik düzenini, demokratik yoldan değiştirmeden, dış ticaret devletleştirilebilir mi? Devletleştirildiği takdirde durumda iyiye doğru yönelen bir değişiklik olabilir mi?

Hiç şüphe yok ki, mevcut şartlar değişmeden, hem ithalâtımız hem de ihracatımız devlet eli ile yapılabilir. Ancak bu devletleştirme, muayyen bir zümrenin çıkarlarına hizmet etmekten başka bir fayda sağlayamaz, ve ekonomik durum iyiye doğru yönelmez. Bu güne dek, devletin ihracata müdahaleleri ancak tarım ürünlerinin alış verişi ile uğraşan aracı tüccarların çıkarlarını korumak için olmuştur. Alınan bütün tedbirler fiyatları muayyen bir seviyede tutmak, ve aracı tüccarların zarara uğramaması için, olmuştur. Bu tedbirlerin, olumlu etkileri, hiç bir zaman küçük üreticiye intikal edememiştir. Devlet eli ile ihracat yapılsa, aracı tüccarlar mallarını yüksek değerlerle Devlete satacak, ve Devlet pahalıya satın almış olduğu malları, belki de büyük zararlarla dış piyasalara aktaracaktır. Geçmişte Tarım Kooperatiflerinin aracılığı ile yapılan bu gibi işler hep devletin zararına işlemiştir. İthalâtta ise, geçmiş yılların buhranlı devirlerinde, yapılan tekelden ithalât ve ithal mallarının tevziatı, hep toptancı zümrenin ve aracı komisyoncuların lehine olmuştur. Halk ithal mallarını yine pahalıya ve karaborsadan satın almak zorunda kalmıştır.

Dış ticaretin devletleştirilmesi ve bunun halk yararına işliyebilmesi, ekonomik kalkınmamızda önemli rolünü oynayabilmesi, ancak devletleştirmenin, emekten yana bir iktidar tarafından yapılması ile mümkündür. Dış ticaretimizin düzenlenmesi ekonomimizin bütünü ile ilgilidir. Demokratik yoldan bir toprak ve tarım reformuna gidilmedikçe, ve buna paralel olarak, emekçi halkımızın lehine işliyecek bir ticaret düzeni kurulmadıkça, ekonomik kalkınmamıza, işçi ve köylü kütleleri, demokratik yoldan katılmadıkça, devletin her türlü müdahaleleri, durumu kötüye gitmekten kurtaramaz.

SİNE-İŞ de greve başladı

Sinema işkolunda emek sömürenlere karşı sanat aşkıyla çalışanların haklarını savunan Sendika Ar Filim Stüdyosunda başarılı bir greve başladı Acar, Erman, Lâle ve Yıldız işverenleri Sözleşme yapmazlarsa bu işyerlerinde de greve gidilecek

Türk sinemasında ilk grev başladı. Bir Film Stüdyosu ile Sine — İş Sendikası arasındaki Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlıkla sona erdiğinden grev kararı uygulandı. Bütün sinema işçileri ile artistler de bu grevi destekliyor.

Mecidiyeköy'deki Ar Film Stüdyosunun sahibi Nurettin Ada ile Sine — İş arasındaki toplu sözleşme görüşmelerinde müsbet bir netice alınamadığı uyuşmazlığa gidildiği için Sendika tarafından grev kararı alındı ve ilgililere bildirildi.

İşveren bu süre içersinde hiç bir uzlaşma hareketinde bulunmadığı için alınan grev kararı 29 Eylül sabahından itibaren tatbik edilmeğe başlandı.

İşçiler Destekliyorlar

Bütün işçiler Ar Film Stüdyosunun karşısında kurulan grev çadırında toplandı ve grevi sonuna kadar yürüteceklerine and içtiler.

Grevi Metin Erksan, Lütfi Akad ve Ertem Göreç gibi Türk sinemasının ileri gelen yöneticileri ile artistleri destekliyor. Diğer sinema işçileriyle bir kısım rejisör ve artistler de grev çadırına giderek grev yapan işçilere her zaman yardımcı olacaklarını ve destekleyeceklerini bildirdiler.

Yeni Grevler

Bu arada Sine - İş Sendikası ile toplu iş sözleşmesi görüşmeleri yapan Acar, Erman, Lâle ve Yıldız Film Stüdyolarının da işverenler istenen zamlı ücrete ve daha insanî iş şartına yanaşmadıklarından iş uyuşmazlığına gidildiği belirtiliyor. Bu anlaşmazlık halledilmediği takdirde buralarda çalışan işçiler de grev kararı alacaklar. Bugün bir artist 60 bin lira veren prodüktörler günde 14 saat çalışan işçilere 500 lira aylığı çok görüyor ve yüzde 20 zamdan kaçıyorlar. Grev de bu adalete aykırı işveren tutumu yüzünden son çare olarak ilân ediliyor.

Amerika'da 261 Bin İşçi Grev Yaptı

Maden İşçileri General Motors işyerinde Disiplin Kurulu için Grev yapmak İhtiyacını Duydu

Ford ve Chrysler fabrikalarında toplu sözleşme imzalayan Amerikan maden işçi sendikası General Motors fabrikasında greve gitmeğe mecbur olmuştur. Anlaşmazlık ücret meselesinden çıkmamış, sendikaların fabrikalarda temsili, istihsal normları, disiplin kurulu ve iş şartları yüzünden greve gidilmiştir. Hâlen 261.000 işçi işlerini bırakmıştır.

Chrysler toplu sözleşmesinde emeklilik ücreti yükselmiş ve çalışma müddeti azalmıştır. Emekli işçilere bedava bakım ve tedavi sağlanmıştır. Ayrıca iki günlük hafta tatili ve yıllık izinin bir hafta artması karar altına alınmıştır.

T. İ. P. den Haberler

Türkiye İşçi Partisinin Bilecik ve Sakarya illeri bütün ilçeleri ile yeniden kurulmuştur.

BİLECİK İLİ

Bilecik ilçelerinden birinde: «Burada halk ikiye ayrılmış durumda siz parti kuramazsınız, zaten burada oylar iki üç kişinin elinde onlar kendi partilerinden ayrılırlarsa yeni parti kurarlar» gibi sözler edilmiş. Fakat T.İ.P Genel Sekreteri Riza Kuas ile Merkez Üretim Komitesinden Sina Pamukçu ile Fikri Köprülüoğlu Bilecik İl Başkanı kunduracı Sinan Erçin ve Kadir Fırtın ile birlikte «politika simsarlarını» bir yana bırakarak öz halktan, emekçiden bütün ilçelerde sağlam teşkilât kurmuşlardır. Osmaneli, Pazaryeri, Bozöyük, Gölpazarı, Söğüt ilçeleri bu şekilde yerli yerine tabana oturmuşlardır.

SAKARYA İLİ

Sakarya İlinde teşkilâtı yenilemek için gayret gösteren aynı yönetici hey'et İl Başkanı pehlivan Orhan Coşar ve işçi Selâhattin Özmen ile Doğan Şengül ile birlikte Karasu, Sapanca, Hendek, Geyve, Akyazı ilçelerini yeniden kurmuşlar ve böylece bu ilde tabana oturmuştur.

Gerek bu illerdeki teşkilât ve gerekse Ali Karcı, Halil Oyman ve arkadaşlarının teşkilâtlandırdıkları Tekirdağ ili ile ilçe teşkilâtını tamamlayan ve tabana oturma gayretlerini şevkli bir şekilde başaran Samsun İl Başkanı Dr. Sulhi Kutucu böylece su götürmez şekilde 15 ilden çok fazlası ile seçimden 6 ay önce T.İ.P. nin teşkilâtlanmasını sağlamışlardır, diğer taraftan ilçe ve il kongreleri bütün yurtta yapılmaktadır.

ANKARA KONGRESİ

Türkiye İşçi Partisinin Ankara İli yıllık kongresi geçen pazar günü yapılmıştır. Çalışma raporunda dış yardımlar, biriken borçlar ve kalkınma plânının yetersizliği belirtilmiştir. Emekçi halkın sıkıntıdan kurtarılması için Partice yapılan çalışmalar anlatılmış ve Amerikanın dış politikası, bu arada Türkiyenin Kıbrıs politikasında ortaya çıkan müşkülleri birer birer izah edilmiştir.

Delegelerin çeşitli tenkit ve isteklerinin açıklanmasından sonra yeni yönetim kuruluna şu partililer seçilmiştir:

Niyazi Ağırnaslı, Hâlit Çelenk, Savga Ural, Kenan Somer, İsmet Ercan, Şaban Erik, Hakkı Torunoğlu, Abdurrahim Uluer, Mehmet Tokatlı, Kenan Böke, İbrahim Çetkin.

YILDIRIM SPOR NİZAMNAMESİ

KULÜBÜN FESHİ

Madde: 35 — Kulübün feshine Genel kurul karar verebilr. Fesih için kayıtlı azanın 2/3 ünün karar vermesi şarttır. Fesih halinde Kulüp malları genel kurul kararı ile ve tasfiye hey'etinin selâhiyetin dahilinde ayni İLÇE dahilinde icrai Spor eden bir Kulübe bağış edilir.

Madde: 37 — İşbu 37 maddelik İstanbul Yıldırım Gençlik Spor Kulübü ana nizamnamesini tanzim edip bütün maddelerdeki hususları imzalarımızla taahhüt ve kabul ediyoruz.

Adı Soyadı	Baba adı	Ana adı	Doğumu	Tabiyeti	Adresi
Fevzi Canbaş	Ahmet	Nefize	1937	T.C.	Eski Edirne yolu Yıldırım Mah. Ulaş sok. No. 16 Sağmalcılar İst.
Azmi Ermeç	Murat	İsmet	1923	T.C.	Yıldırım Mah. Kemal Paşa Sok. No. 5 Sağmalcılar İst.
Rifat Akova	Hırzı	Kıymet	1935	T.C.	Yıldırım Mah. Kemal Paşa Sok. No. 12 Sağmalcılar İstanbul
Faruk Aktuz	Ramazan	Emine	1942	T.C.	Yıldırım Mah. Saray Sok. No. 9 Sağmalcılar İst.
Faik Maslak	Elmas	Nuruye	1941	T.C.	Küçükköy Kumlu çiftlik Mah. 22 Sok. No. 8 Gazi Osman Paşa

Okur Yazarı Az Memleket Kalmanın Sorumluları Kim ?

Aşağıdaki sayılar Millî Eğitim Bakanının açıklamasındandır.

1963 - 1964 okuma yılında, Türkiye'de, İlkokul çağında bulunupta okula gidebilenlerin sayısı 3,622,156; okuldan yoksun kalanlar (920,644) yaklaşık 1 milyon kadardır.

1963 - 1964 okuma yılında, memleketimizde orta öğretim çağında 3,700,000 çocuğumuz bulunmakta; bunlardan ancak 150,000'i okuyabilmektedir. Demek 24 de 1 imize orta öğrenim şansı tanınmaktadır.

Yüksek öğrenime gelince :

Bu yıl Üniversite ve yüksek okullarımıza girebilmek için sınava giren 33,763 gencimizden ancak 9,724'ü başarı kazanabilmiştir. Başarı oranı % 28,2 yaklaşık olarak dörtte birden az fazladır.

Türkiye'de, nüfusun % 70'i, sayıları irili ufaklı 40,000'i aşan köylerde yaşar. Geri kalan % 30'u ilçe ve illerde oturur. Orta okullar yalnız ilçe ve illerde olduğuna göre; orta öğretim ancak ilçe ve illerdeki ailelerin çocukları gözetebilmektedir. Onların da ancak orta hallisi ve varlıklısı.

Bu durum, Türkiye'de köyle - kent arasındaki eşitsizlik ve dengesizlik uçurumunu gün geçtikçe derinleştiren nedenlerin başında gelir.

Türkiye'de bugün 81,000 yüksek öğrenim yapan genç bulunduğu, bunlardan ancak 6,000 ine yurt sağlanabildiği ilgililerce açıklanmıştır.

Tıpkı köy çocuklarının orta öğrenimden yoksun bırakılışı gibi. Bodurum'da üniversite ve yüksek okul bulunan birkaç kentimizin şanslı gençlerinden maada bütün öteki memleket insanları yüksek öğrenimden yoksun bırakılmaktadır. Bu gidişle yüksek öğrenim kurulları ancak varlıklı kimselerin çocuklarının yararlanabileceği birer lokal haline gelmektedir.

Köylüye ilgi

(Baştarafı 1'de)

ğına böyle ilgi gösterilsin, köylüsüne nasıl davranacaklarını siz düşünün.

Şimdi, yıllardır ele güne karşı adı edilen, Topraksız köylüyü topraklandırma kanunun niçin komsiyonlarda yolunmuş kuşa çevrilip yedi uyurlar uykusuna yatırılma serüveni daha iyi anlaşılıyor.

Bu güne dek Köy İşleri Bakanının bile özel bir odası yoktu. Bu yüzden gece kondu bakanlığı diye takılanlar oldu. Gerçekte, ne gece ne gündüz, bu bakanlık bir yıldanberi, hiç bir yerde dikiş tutturamadı. Birkaç açık oturumla, Bakanının komşu birkaç ülkeye yaptığı inceleme gezisinden başka hiç bir olumlu işini görmediğimiz Köy İşleri Bakanlığına başka ülkelerdeki sandalyesiz bakanlık gözü ile bakılmaktadır. Çoğunluğu köylü olan bir memlekette «Köylü milletin efendisidir.» sözü, hâlâ söylendiğinden beri yalnız lâfta kalıyor.

Eğitim buhranı

(Baştarafı 1'de)

ri aramakta biraz geç kalınmadı mı dersiniz? Bu çarelerden birinin ne olacağını da Bakan ima ediyor:

Üniversitede altı yıldan fazla okuyan öğrenciler yüksek öğrenimde tıkanıklığa sebebiyet veriyormuş.

Gerçi şu veya bu sebeple öğrenimlerini kasten uzatan öğrenciler olabilir, ama bir çok öğrencinin öğretim süresinin uzamasına üniversitenin, dolayısıyla Bakanlığın sebep olduğunun bakan farkında değil mi? Meselâ kimya şubesinde laboratuarda yer bulunmadığından öğrenciler sıra bekliyor, sene kaybediyor.

GENÇLER GÜÇ DURUMDA

İki gün önce dal gibi bir delikanlı bize geldi, Hukuk ikideymiş. Malatyalı. Babası orada bir değirmende bekçilik edermiş, ama şimdi ihtiyarladığından çalışmıyormuş. Ağabeyleri şöförmüş. Bu küçük oğlan okusun, adam olsun demişler. Geçen yıl zor zar idare etmiş, ama bu yıl harçların ve lokanta fiyatlarının artması imkân vermiyormuş okumasına. İş aramış, bulamamış. İşçi Partisi acaba yardım edebilir miymiş iş bulmasına? «Ne bilelim?; Böyle olacağını söyleselerdi hiç başlamazdık tahsile» diyor.

Özel Sektörün İstekleri

(Baştarafı 1 de)

Servet beyannamesi, 27 Mayıstan sonra görülen «servet düşmanlığı», bazı resmî kişilerin «iş adamlarını uygunsuz kelimelerle itham edişleri», Devlet «yetkililerinin selâhiyetlerini kullanmaktaki cesaretsizlikleri» devlet harcamalarının ve yatırımlarının zamanında ve tam yapılmaması ve Anayasanın 39. maddesinin doğurduğu çekingenlik (39. madde kamu niteliğindeki özel teşebbüslerin gerektiğinde bedeli ödenerek devletleştirilebileceğini öngörür.)

ÖZEL SEKTÖRÜN İSTEKLERİ

Bu durmadan sızlanan özel sektör durmadan Devlet'ten yeni haklar, imtiyazlar ister . Devlet de verir. Servet beyannameleri geri verildi. Kredi miktarları artırıldı (şimdiden sanayie yüz milyonlar akıtıldı), ihracatçılara büyük «kolaylıklar» sağlandı, fiyat kontrolleri kalktı (bu yüzden müstahsil zor durumda). Piyasanın «canlanmasına» çalışılıyor, yani «durgunluğu»ndan şikâyet edilen fiyatlar tekrar yükseltildi. Yine de nazlı nâzenin özel sektör bir türlü memnun olmıyor.

DEVLET ÖZEL SEKTÖRÜ TASARISI

Ne istiyorlar? Krediler bol bol gelsin, faiz hadleri düşsün. fiyatlar yükselip kârlar artsın, devlet daireleri «yetkilerini cesaretle kullanıp» özel sektörün her istediğini yapsın. Devlet bol harcamalar ve yatırımlarla özel sektörü beslesin, ama kendilerini hiç bir kontrole tâbi tutulmasın, beyanname vermesinler, vergi ve döviz kaçakçılığında malî polis peşlerine düşmesin. Plânın öngördüğü özel sektör yatırımlarını yapmasınlar (zaten yapmıyorlar), kiralar serbest kalsın, sosyal adalet istenmesin (servet düşmanlığı demekmiş bu). grevler, işçi ücretlerine zam olmasın (iktisadî düzen bozulur fiyatlar artarmış sonra), vergi ve döviz kaçakçılığı gibi olayların sözü bile edilmesin (iş adamlarını uygunsuz kelimelerle itham etme olur mu) ve saire ve saire.

İşte o zaman memleket «huzur» gelir, iş adamlarımız «huzur» içinde istedikleri gibi cirit oynarlar.

Bir Mektubumuz Var

Sayın Abdi İpekçi,

Son iki günkü, memleketteki küçük partiler ve toplumcu hareket hakkındaki yazılarınızı hayretle okudum. Gelecek seçimlerde milletvekili çıkartacak ve yirmisekiz ilde teşkilâtlanmış tek toplumcu partiden iyi veya kötü tek söz etmeden bu mevzularda başmakale yazabilmek için gerçekten çok saf veyahut ta memleketinden habersiz olmak gerek.

Dış basında Türkiye İşçi Partisi hakkında yazılar çıkarken, büyük tirajlı ve ilerici geçinen bir Türk gazetesinde: «Ancak memleketimizde batılı anlamda sosyalist bir parti kurulması için bugüne kadar girişilen teşebbüsler daima kısır kalmış ve müsbet sonuç verememiştir.» diye hayıflanmak! -Hele böyle bir parti koca örgütü ve onbinlerce üyesi ile ortada dururken.

Hakikaten bu tutumu anlıyamıyorum. «Veyahut anlıyorum da,

— Güzel değil yakışmaz diyorum.»

T. İ. P. li bir üniversite öğrenci
RAŞİT GÖKÇELİ

Amerikan işyerlerinde grev önlendi

(Baştarafı 1'de)

işvereniyle kendi üyeleri adına Toplu Sözleşme yapma hakkı vardır. Tünatos sendikası da Karamürsel, hava alanında, Trabzonda Boztepeede, Çiğli de (Adana), Üsküdar ve Mecidiyeköyde (İstanbul) bulunan Amerikan işyerlerinde çalışan işçilerin büyük çoğunluğunu üye yapmıştır. Sendika TUSLOG kumandanlığını, Karamürsel hava alanında, Trabzonda ve İstanbulda bulunan üyeleri adına Toplu İş Sözleşmesi yapmaya çağırmıştır.

Kanunî bütün formaliteler tamamlanmış ve TUSLOG Kumandanlığı adına Harry W. Johnstone ile Tünatos sendikası yetkileleri 3 Şubat 1964 te toplu sözleşme müzakerelerini anlaşma ile bitirmiştir.

TUSLOG'UN MANEVRASI

Toplu sözleşme müzekereleri anlaşma ile bittikten sonra Tuslog kumandanlığı, sözleşmenin yürürlüğe girmesini önleyici manevralara başlamıştır. Sendika yetkilileri 26 Şubatta Ankaraya çağrılmıştır. Kavaklıderedeki subay kulübünde yapılan toplantıya şunlar katılmış tır:

eileT

Tuslog Kumandanı, Türk Genel Kurmay başkanlığından Kur. Bnb. Gültekin Güneri, Almanyada ofisi bulunan Tuslog umumî personel dairesi başkanı Rivers, Amerikan sefaretinden iki temsilci.

Bu toplantıda şu hususları belirtilmiştir:

1 — Tuslog Kumandanlığı, Türk hükümeti ile bir anlaşma yapmıştır. Bu anlaşmaya göre Tuslog kumandanlığı işyerini 1 Temmuz 1964 den başlayarak Tumpane şirketine devredecektir.

2 — Devirden sonra Tumpane şirketi bu toplu sözleşmeyi Amerika hükümeti adına imzalayacaktır.

3 — Böylece şimdiye kadar Türk mahkemelerinde dava edilemeyen Tuslog yerine Tumpane şirketi dava edilebilecektir.

4 — Bu sebeple, tamamlanmış olan toplu sözleşmenin imzası için 1 Temmuz tarihini beklemek lâzımdır

Toplantıdan Sonra

Kavaklıdere toplantısından sonra, sendika Toplu İş Sözleşmesi imzası gününü iyi niyetlerle beklerken bazı hareketler başlamış ve Tünatos'u toplu sözleşme yapamaz duruma düşürücü gayretler birbirini kovalamıştır. Bunlara şöyle bir göz atmak, durumu aydınlatmağa yetecektir.

1 — İşçileri, başka sendikalara yazılmaya zorladılar.

2 — Sendika aidatını, kanuna aykırı olarak işyeri bordrosundan kesmediler ve sendikayı malî sıkıntı için de bırakmayı amaç bildiler.

3 — Üyeler, işverenin zoruyla başka sendikalara yazılmayınca. kendilerince «iyi sendika» sayılan iki sendikanın yöneticilerini, önceleri işyerine hiç sokmazken, içeri almaya ve onları, işçilerimizi ayartma aracı olarak kullanmaya baktılar.

4 — Karamürsel hava alanındaki sendika temsilcilerini, işçilere göz dağı vermek için sudan sebeplerle işten attılar.

İşveren bu tutumunu devam ettirirken Bölge Çalışma Müdürlüğü de Türk işçilerinin kanunî haklarını kullanmalarını önleyici ve işverene yarayan çabalar göstermiş ve kararlar almıştır. Bunları da sıralayalım:

1 — Çalışma Genel Müdürü yardımcısı Kemal Köprülü, Bölge Çalışma Müdürlüğüne telefon ederek, Tünatos sendikasına uyuşmazlık tutanağı için gün verilmemesini, yani, sendika ile işverenin anlaşamadığının tesbit edilerek kanunî yolların açık tutulmamasını bildirmiştir.

Grevcilerin Çadırı (TUNATOS)

2 — Bölge Çalışma Müdürlüğü Tünatos sendikasının sözleşme yapma yetkisine itiraz da bulunmadığı halde, sözleşme yapma yetkisinin Harp-İş Sendikasında olduğuna karar vermiştir. Sendika bu haksız ve kanunsuz karara itiraz etmiş, İş Mahkemesinde dava açmak zorunluğunu duymuştur. Mahkeme, sendikanın yetkisine herhangi biri itiraz yapılmadığını karara bağlıyarak Tünatos'u haklı tutmuştur.

3 — Bölge Çalışma Müdürlüğü, sonradan hem Tünatos'un, hem de Harp-İş'in sözleşme yapma yetkisi olmadığını belirterek bu defa yetkinin Oleyis sendikasında olduğuna karar vermiştir. Oysa sözleşme yapılacak işyerlerinde yalnız Tünatos'un üyeleri vardır ve bunlar çoğunluktadır.

4 — Harp-İş ve Oleyis'in işkolunda toplu sözleşmesi yapmaya yetkileri olmadığına dair usulüne göre yapılan itirazlar, açık olmayan gerekçelerle reddedildi.

5 — Karara Yargıtayda itiraz edilerek kararın kaldırılması istendi. Ancak Yargıtay, Kanuna göre bu konuda 6 işgünü içinde karar vermek zorunda idi. **Bunu** ileri süren Yargıtay bu süre içind dosyanın incelenemeyeceğini belirterek Bakanlığın kararını bozmadı. Oysa, Harp-İş ve Oleyis, Tünatos'un çoğunlukta olduğu işyerlerinde çağrı ilânı ve işkolundaki sendikalara bu çağrıda bulunmayı bildirme kanunî gereklerine uymadan, işverenle, işçiye hemen hiç bir hak tanımayan bir sözleşme imzalamıştı. 10 Temmuzda Oleyis'in ve Harp-İş'in imzaladıkları sözleşmenin kanuna uygun olmadığı, Tünatos'ca 11 Temmuzda yetkili makamlara bildirilmiş ve itiraz edilmişti. Bakanlık bu itirazı «zamanında yapılmadığı» gerekçesiyle reddetmiştir. Bu gerekçenin gerçekle ilişiği bulunmadığını bildiren itiraz dilekçesine ise Yargıtay, 6 gün içinde incelenemez» gerekçesiyle el koymamış ve Bakanlığın kararını onaylamıştır.

TUSLOG ne Yapıyor?

Çalışma Bakanlığından açık destek gören Tuslog Kumandanlığı ise, 29 Nisan 1964 ve 30 Haziran 1964 tarihli yazı ve toplantılarda belirtildiği gibi yetkilerini Tumpane şirketine devretmedi. Buna karşılık Tumpane şirketine Harp-İş ve Oleyis sendikalarıyla toplu sözleşme yapmasını emretti. Tumpane şirketi emre uydu ve üye çokluğunu elinde bulunduran Tünatos'la değil, kendilerine yakın gördükleri iki sendikayla ayrı işyerleri için sözleşme imzaladı.

Sendika kararını veriyor

Bu durum karşısında Tünatos sendikası, açık kanunsuz işlemler üzerine Sendika Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurarak Uzlaştırma Toplantısının düzenlenmesini istemiştir. Durumu öğrenen Tumpane Şirketi işkolunda yapılmış bir toplu sözleşme bulunduğundan işyeri seviyesinde ayrıca toplu sözleşme imzalamayacağını bildirmiştir. Fakat bu görüşün yanlışlığı mahkeme kararı ile ortaya çıkmıştır. Mahkeme, böyle bir işkolu sözleşmesi olsa bile, işyerinde mahallî şartlara göre işyerinin özelliği gözetilerek sözleşme yapılmasına engel bir hüküm bulunmadığını belirtmiştir.

Son gerçeklerinin de boşa çıktığını göre Tumpane Şirketi bu kez baskıyı şiddetlendirmiştir. Tünatos'tan ayrılmayan ve öteki sendikalara üye yazılmayan işçiler, işten atılmakla tehdid edilmiştir. Bunun üzerine Tünatos sendikası, iki işyerinde greve karar vermiştir.

Resmî Makamların Çabası

Sendika, greve baş vurmak zorunda kalınca, işçi ve grev meseleleriyle hiç te ilgisi olmaması gereken bazı resmî makamlar işe karışmıştır. Sendika Başkanı Yücel Kıvılcımı çağırarak baskı altında tutmuşlar ve grevden vaz geçileceğine dair bir protokol imzalama yolunda nüfuzlarını kullanmaya başlamışlardır. Gerçekten de Yücel Kıvılcım böyle bir protokol imzalamaya mecbur kalmıştır. Ancak Sendika Yönetim Kurulu daha önce aldığı bir kararla grevden vaz geçilme kararını ancak yönetim kurulunun topluca verebileceğine dair bir karar almış, böylece Yücel Kıvılcım'ın maruz kaldığı baskı sonundaki protokol kanun karşısında hükümsüz duruma düşmüş bulunmaktadır.

Hatıra Gelen Sorular

Amerikan işyerlerinde olup bitenler ve toplu sözleşme yapma, greve karar verme ve uygulama haklarının ne kadar çürük ipliğe bağlandığını göstermek ve hatıra bazı sorular getirmektedir:

Acaba, Amerikan işyerlerinde çalışanlar adına üye çoğunluğunu elinde bulunduran sendika, yerine işverene mülayim gelen herhangi bir sendika ile sözleşme yapmasının mümkün olduğuna dair Amerika Birleşik Devletleri ile Türkiye Hükûmeti arasında bir İKİLİ anlaşma mı vardır?

Grev halinde Amerikan askerî işyerlerinin korunmasını ve grevin durdurulmasını bazı resmî makamlara görev olarak veren anlaşmalar mı mevcuttur?

Çalışma Bakanlığının gerçeklere ve kanun hükümlerine aykırı kararlar vermesi sonucundan Türk işçileri mi, yoksa kanunlara aykırı hareket eden Amerikan işvereni mi yararlı çıkmıştır?

Amerikan işyerlerinde çalışan işçilerin Türk kanunlarınca tanınmış haklarını elde etmesi ne zaman ve hangi şartlar içinde mümkün olacaktır? Yoksa hakların Amerikan işverenince çiğnenmesini önleyecek hiç bir makam yok mudur?

Soruyor ve öğrenmek istiyoruz.

Bize Göre

(Baştarafı 1'de)

Üretim araçlarının özel mülkiyeti, ekonomide serbest rekabet, piyasa mekanizması ile ekonominin düzenlenmesi, özel sektör elle kalkınma, özel sektör yararına devletçilik sermayeci sınıfların ideolojisidir; emekten yana emeğin iştirâki ile devletçilik, bu çeşit plânlı bir devletçilikle kalkınma, sosyalizm, ise işçi sınıfının ve diğer emekçi halk kütlelerinin ideolojisidir. Politik partiler kendi başlarına müstakil örgütler değildir, bu üç.

Partiler ister bilinçli ve sistemli bir şekilde ideolojilerini açıklayıp programlaştıracak olsun, ister sistemsiz ve programsız şekilde olsun. Kuruluşları, amaçları ve faaliyetleriyle mutlaka sosyal sınıflardan başlıca birini veya bir ikisini temsil ederler. En önemli ayırım da sermayeci sınıflara, emekçi sınıflar arasındaki ayırımdır. Çok partili demokrasinin gerçekleşip işliyebilmesi için bu iki taraf arasında ekonomik ve politik güç bakımından bir dengenin meydana gelmesi (ki bu denge bugünün toplumlarında hep emekten yana güçlenmektedir) ve politik partiler düzeninde ifadesini bulmasıdır.

Toplumcu fikirler ve sosyalizm emekçi sınıfların ideolojisi olduğuna göre bu ideolojinin kaynağı ve dayanağı basın, gençlik ve aydınlar değil, işçi sınıfı ve emekçi halktır. Toplumcu basın, gençlik ve aydınlar emekçi halkın saflarında yer alıp onu politik bir güç haline getirmek yönünde görev gördükleri nisbette toplumda etkili bir rol oynarlar. Ama önünde, sonunda demokrasiyi ve sosyalizmi gerçekleştirecek olan kuvvet emekçi halk kütlelerinin kendisidir.

Behice BORAN

Kokusu şimdiden çıktı

Kurucuları arasında tek bir işçi, yoksul emekçi halktan tek bir kişi bulunmıyan Sosyal Demokrat Partinin ortaya çıkışının hemen ertesi günü gazetelerde Adana'lı zenginlerin bu parti ile ilgilendikleri haberi yer aldı. Önümüzdeki günlerde Genel Merkezden bir temsilci Adana'ya ve Çukurova bölgesine gelerek bu zenginlerle temasa geçecek, parti teşkilâtını kuracakmış. «Demokratik sosyalizm»den söz açan bu Parti'nin haber doğruysa eğer, ne işe yarayacağı şimdiden belli oluyor demektir. Hemen hemen bütün memleketlerde hâkim sınıflar, işçi sınıfının ve emekçi halk kütlelerinin politik bir güç halinde örgütlenmesini önleyemeyince bu hareketi parçalayıp bölmek için düzme partiler çıkarırlar ortaya, veya çıkan partileri bu amaçlarına alet etmiye çalışırlar. Adana'lı zenginlerimiz doğrusu çok uyanıkmış fırsatı hemen yakalamışlar.

Haftalık Siyasal Halk Gazetesi

Sahibi:
Şaban ERİK

Yazı İşleri Müdürü:
Yılmaz HALKACI

İdare Yeri :
Ankara Cad. 54 — İstanbul
Telefon : 27 15 88

ABONE ŞARTLARI

Yıllık	10 T.L.
6 aylık	5 T.L.
3aylık	2.50 T.L.

Dizgi, tertip ve baskı :
YENİLİK Basımevi
Cağaloğlu, Cemalnadir S.
Büyük Milâs Han No. 48

Tunatos'un sözleşme ile Sağladığı menfaatler ...

Tünatos (Türkiye Nato İş yerleri işçileri sendikası)nın TUSLOG Kumandanlığına kabul ettirdiği işçi hakları şunlardır:

1 — İşçi giriş çıkışları yeni bir düzene kavuşturulmuştur.

2 — Her işçi yılda iki aylık tutarında ikramiye alacaktır.

3 — Her işçi yıl sonunda 1000 T.L. yıl sonu ikramiyesi alacaktır.

4 — İşçi ücretlerine yüzde 40 zam yapılacaktır.

5 — İşçilere verilen primlere 40 ar kuruş ek yapılacaktır.

6 — İşçi çocukları için işçilere ayda 75 er lira verilecektir.

7 — İşçilere her gün öğle yemeği verilecektir.

8 — Öğle yemeği verilemeyecekse karşılığında günde 12 lira ödenecektir.

9 — Hastalanan işçinin ücretinin üçte ikisi verilecektir.

10 — İş kazasında ölen işçilerin ailelerine 5.000 lira tazminat verilecektir.

11 — İşçinin ölümü hâlinde cenaze yardımı olarak 500 lira verilecektir.

12 — Ölen işçiler için ailelerine 1.000 lira tazminat ödenecektir.

Bu menfaatları sonradan Türk işçisine çok gören TUSLOG Kumandanlığı, bunun için Tünatos'u çökertmek için çalışmış, başka sendikalarla bu hakların yarısını bile bulmayan ölçüde sözleşme imzalamıştır. Çalışma Bakanlığı da bu tip sözleşme imzalanmasını her şekilde kolaylaştırmıştır. Sonradan grevi önlemek için de bu konularla ilişiği bulunmamak gereken bazı resmî makamlar işe karışmıştır.

A.P. nin istedikleri

(Baştarafı 1'de)

1. Genel Başkan Vekili özel sektöre daha fazla yer verilmesini istiyor. Zaten kısa bir süre önce de A.P. iktidara gelirse yabancı sermayeye memleketin kapılarını daha da açacağını söylemişti. Bu demektir ki mutlu azınlık daha da beslenecek, köklerini büsbütün dışarıya salacak..

2. Amerika'da iki aylık gezintiden dönen Faruk Sükan ise «Türkiyedeki buhranların hakikî sebeplerini «millî huzursuzluk»ta buluyor. «Vatandaş huzursuz»muş! Halkın istediği «huzur» mu gerçekten? Yoksa, iş, daha yüksek gelir, toprak, eğitim, kısaca, emeğin karşılığını almak ve insanca yaşayabilmek mi?

3. Kıbrıs konusunda da ayrı ayrı hatipler hep «enerjik olmak»dan dem vuruyorlar. Ama neyi yapmakta «enerjik» olunacak? Ne gibi bir çözüm yolu? Hiç bir çözüm yolu teklif etmiyor, daha doğrusu edemiyor A.P Oysa halk bunu bekliyor.

4. Ama en doğrusunu A.P.'nin meşhur milletvekili İhsan Ataöv söyliyor: «Bugün CHP rozetini taşımıyan CHP'lilerin yakını bulunmayanlara bütün niymet kapılarının kapandığı bir devir de yaşayoruz.» İşte şimdi gerçek istekleri dile geliyor: bugün kapalı olan niymet kapılarını yarın A.P. iktidara gelip A.P. lilere (ve de özel sektörle yabancı sermayeye) ardına kadar açacak. Bütün kavga bundan ibaret.